

A Pengő.

Az ország égboltján jelentkező borus felhőkkel együtt jelentkezni szoktak a nemzetgazdaság orvhalásai is, akik csak arra várnak, hogy a gondterhes komor felhőkből lehulló könnycseppeket hőmpolygó áradattá dagasszák s a zavarosban halászhasanak. — Megszoktuk már!

Most is, hogy a moratórium a bankzárlatot elrendelte az ismeretlenség megszokott homályából jött a vészir, hogy a magyar Pengő a nemzetközi pénzpiacra ismét csak olyan selejtes árucikké süllyedt, mint volt régen a korona. — Senki sem gondolt arra, hogy a képzelt árfolyamzuhanást miként lehetne megállítani, vagy jóvátenni s a nemzeti vagyont megmenteni, hanem teljesen oktanul csak arra gondolt, hogy a magáét mentse még akkor is ha akciójával másnak s főként ha a köznek okoz pótolhatatlan károkat. — És tényleg vannak olyan emberek akik ha maguknak tíz pengő kétes hasznót szerezhetnek a másoknak okozott ezer pengő kárral, akkor inkább szereznek maguknak 10 pengő ily hasznót.

Most azonban már tapasztalt pénzügyi kormányzat állott a büns spekuláció útjába. Az elrendelt hirtelen zárlat megakadályozta azt, hogy a magyar pengő akár bővül külföldi áruért, vagy talmi-utódvalutáért az ország határán túlra, legalább is tekintélyes mennyiségben kivándoroljon. A spekuláció sötét háttérében nagyon jól érezték a pénzügyi ellenségeink, hogy a magyar pengő mily erősen áll s egy terrorisztikus, — pánikot keltő puccsal akarták megingatni nemzetközi pénzerősségünket és maguk-

hoz kaparintani a Pengőt. Hála Istennek mindedig még nem sikerült.

Éppen nem rózsások pénzügyi állapotaink s rettentő nehézségekkel kényszerülünk megküzdeni, azonban becsületes szándékaink s a nemzet felemelő higgadtságában rejlő méltóság oly erőt és szívósságot kölcsönöz minden államháztartásbeli és a nemzetközi pénzpiacot érintő ténykedésünknek, hogy élni akarásunknak rögtön utjai elé még a külföldi hivatalos politika sem tud a komoly igazság jegyében érdemleges gátat állítani.

Kísérletet tettek hát nem hivatalos kerülő uton a nemzetközi pénzpiacra rutinizott hiénái. Azonban a magyar turulmadár a magasba emelte értékeinket, mert mi immár az óceánok feletti levegőnek is hősei s abban biztosan mozgó értékei vagyunk. Azok a kishitűek, akik az első rémitő

hírekre beugrottak és az égető Pengőtől szabadulni akartak, máris szánom-bánommal tértek meg, mert alaposan ráfizettek a 8—9 Pengőért vásárolt Dollárokra. Ők maguk rendeztek önmaguknak magas árfolyamot. Amde megérdemelték. Most ezen a néhány tükésen arattak diadalt a siberek, most áldozataik lebecsülték a Pengőt.

További életelőrelátásunkon feltétlen nyugodtságunkon és megfontoltságunkon mulik hogy pánikot ne okozunk ne ismerjünk, — kétségbe ne essünk. A mi szerény, de minden vihart eddig még mindig visszavert Pengőnket becsüljük legalább is oly nagyra, mint a mennyire állítják, ezt a tuloldalon állók s csak haladjunk eddigi küzdelmes utainkon amíg szabad kezet kaphatunk, hogy önmagunk orvosolhatjuk pénzügyi betegségünket. — th.

Ipari termék — agrár termés.

Irta: Dr. Biró Pál országgyűlési képviselő.

Azok között a tényezők között, amelyek az iparelles hangulatot szítják, elsősorban áll az ár kérdése. Ha vizsgáljuk az iparcikkek árának magasságát, nemzetközi vonatkozásokban is, akkor az egyes államok hivatalos statisztikai adatai alapján 1913-ból, mint 100-ból kiindulva meg lehet állapítani a következőket: Németországban 1930 novemberében a békevel szemben az árnívó 145 volt ami azt jelenti, hogy 45%-kal magasabbak, Csehszlovákia októberben 124, Magyarországon pedig a novemberi statisztika szerint 120, tehát 20%-al emelkedés. Nem azt akarom ezzel bizonyítani, hogy nálunk az iparcikkek olcsóbbak, mint külföldön, csak azt akarom konstatálni, hogy a Békevel szemben az emelkedés milyen mérvű volt.

1930-ban mert ez volt az esztendő, amelyben a csökkenés bekövetkezett, milyen volt a csökkenés? Németországban novemberben lecsökkentek az árak 156-ról 145-re, a csökkenés 7%, Ausz-

triában október végéig áll rendelkezésre a statisztika — 147-ről 134-re, a csökkenés 7,1%, Csehszlovákia október végéig 142-ről 124-re, a csökkenés 12%, a magyarországi hivatalos statisztika szerint 132-ről 120-ra, a csökkenés 9%, úgy, hogy azt lehet mondani, hogy Közép-Európában az 1930. év folyamán az ipari cikkek árcsökkenése körülbelül egyforma mértékben következett be. Az igazság kedvéért megemlítem, hogy Németországban november óta újabb lényeges árcsökkenés mutatkozik, mint folyamán az azoknak a munkabércsökkenéseknek, amelyeket igen súlyos szociális nehézségek árán sikerült december végén, vagy január elején életbe léptetni, amikor is 6%-os újabb általános munkabércsökkenés következett be.

Mi a baj tulajdonképpen? A baj tulajdonképpen az, hogy az agrártermékek árcsökkenése sokkal magasabb mérvű volt. 1927. vége óta Magyarországon az agrártermékek ára 37%-kal csökkent,

míg az iparcikkeké csak 15%-kal, 1930 tizenegy hónapjában az agrártermékek ára csökkent 17,5%-kal, az iparcikkeké pedig csak 9%-kal.

Itt a nagy problémát könnyű azt mondani: ha ez így van, most már ipar, te folytasd. Én azt mondom, hogy addig a mértékig, amíg egyáltalában lehet és amíg az ipari termelés fenállása csak megengedi, ez meg kell, hogy történjék, de a lehetőségek, igen szűkek. Felteszem a kérdést, hogy a magyar gazdaságpolitika szempontjából mi fontosabb: ezeknek az ipari termelési áraknak néhány százalékkal való további lenyomása-e — amire törekedni kell, amennyiben erre mód van — vagy pedig, nem kellene-e, minden erőt, elsősorban arra koncentrálni, hogy legalább a belföldi fogyasztásban az agrártermékek árai feljavíttassanak. Az én meggyőződéseim szerint ebben az irányban még sokat lehet tenni s a kormánynak ebben az irányban tovább kell folytatnia azt a politikát, amelyet a legutóbbi évben folytatott. Gondoljuk el: milyen nagy jelentősége van ennek a mezőgazdaság eladósodásának szempontjából. A mezőgazdaság eladósodása kétmilliárd körül mozog. Az 1929. év végén bekebelezett és előjegyzett tartozások összege 1570 millió pengőre rugott. Az 50 katasztális holdnál nagyobb birtokok területének 39,4 százalékán volt már teher bekebelezve, ha pedig a kisebb birtokok kategóriákat is nézzük, akkor a becslés szerint, a magyar földbirtokok területének 36 százalékára volt már teher bekebelezve.

Az 1929. évben az eladósodás csak 9 százalékot tett ki, ami azt jelenti, hogy az eladósodás bekövetkezett sokkal magasabb terményárak mellett. De micsoda rettenetes veszélyt jelent a magyar agrártársadalomra nézve a 30 pengős buzaár melletti eladósodás és az adósságnak 15 pengős, vagy 13 pengős buzaár melletti letörlesztése! Ez a kisexisztenciák ezreit teheti tönkre. Ez nem a nagybirtok speciális érdeke. Itt tulajdonképpen a kisbirtok még erősebben van érdekelve, mert a kisbirtok sokkal kisebb mértékben képes és volt képes nálunk is arra, hogy adósságait törlesztés-adósságokra változtassa át. Elsősorban a kisgazdatársadalomnak érdeke, hogy az adósságokat akkor fizesse vissza, amikor a terményárak már bizonyos színvonalra jutnak.

Ezért, szerintem, a kormányinté-

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Érettségi találkozó a Királyok nyaraló városában...

Irta: Tóth Máttyás dr.

Tíz éve annak, hogy egy napfényes júniusi délelőttön huszonegy reménydus ifjú hagyta el előre néző szemekkel a királyok nyaraló városát. Huszonegy ifjú mind acélos izmokkal, vasakarattal, hogy meghódítsák a világot. Jól emlékszem rája: a gimnázium körülzárt udvarán bucsuzkodtunk a kedves falaktól. Egyszerű kis bucsuztatót mondtam, de benne volt a szívem minden ifjú rajongása. És sirtak a kemény osztályozó tanárok, sirtak a mindig nevető diák szemek. Csak mi huszonegyen tartottuk magasan a fejünket. Hogyisne! Előttünk nevetett, csábított az Élet. Csak a szépségek kertjét mutogatta felénk. Csupa biztatás, mosoly volt a válság. A Királyok nyaraló városa virágoktól volt illatos, az Erzsébet és Király parkok versenyeztek egymással. Mindkettőben nem egy király emléket őriztek a lombok. Maga a város a júniusi napfénytől álmosan küldte utánunk utolsó üdvözlését...

S most tíz év után újra összejöttünk. Az ódon falak közül kiköltözött a gimnázium. Valamikor diákoktól hangos udvarán egy nyári mozgó vászna fehérlett. Szomorú viszontlátás. Mintha szégyelte volna magát, a tíz évvel ezelőtt ültetett fák lombjai mögé bújott. Alma Materünkben nyári mozgó cukrászda-

csemege üzlet lett. Szegény iskolánk, veled is de mostohán bánt el a Sors. Akár csak azzal az összegyűlt tizenegy ifjával és még inkább azokkal, akik el sem jöttek. Csak néztem, kerestem, hol van az a bizakodó tekintet a szemekből, amely tíz év előtt olyan diadalmasan nézett széjjel. Kerestem, hol vannak az acélos izmok, mit ért el a vasakarát. De az egymásnak örülő szemekben fáradság húzódott meg. Csak akkor, csak akkor ragyogtak fel újra, ha a tíz év előtti emlékek muzsikáltak közöttünk. Csodálatos, ilyenkor újra hittünk, diákok lettünk ismét, akik most indulnak dacosan, nótásan az Élet barrikádjai ellen...

De jó tanárainkat is szétszórta az utjuk. Hárman jöttek el közénk. Az egyik Budapestről, a fény városából, a másik Miskolcra, a harmadikat a nyírségi mezőkről hozta el a szive. Kedvesek voltak és közlékenyek... De a Királyok nyaraló városában csak a parkok virágja, madárja emlékezett ránk. Olyan keveset emeltük kalapunkat, hogy szinte fájt is. Nagyon kevesen emlékeztek a huszonegy keménymellű ifjura, akik tíz évvel ezelőtt mondtak bucsut az iskolapadoknak... Csak a fekete ruhák komolysága ejtette gondolkodóba a sörözgető helybelieket. Találgatták, hogy kik lehetünk... Mi pedig ültünk egymás mellett szerényen, mindnyájunk fejében ott motoszkáltak a Holnap gondjai és el nem jött barátaink szomorú arca komolyított. Talán állás után kilincseltek valami komor hivatal ajtaján előt. Tíz év után... Nem mondunk határozott diktókat, de szívünk

szeregettel volt teli. Bárcsak az ál pátozok csillagzata végleg letűnne a bus magyar égről. Megfogadtuk: vizet praedikálunk, de vizet is iszunk. A Királyok városában ezzel a fogadalommal indulunk neki az újabb tíz esztendőnek...

VERSEK.

Irta: Fekete Alfréd.

ENGEM ITT FELEDTEK...

Engem itt feledtek!
Vagyok a fehér néma kéz, mely zörget
kitartó lázzal lelketek
lezárt, sötétlő ablakán...

S piros ajakkal büszkén hirdetem
lángoszlopos, megújult nagy hitem:
fakad még egyszer új élet talán
a régi eszmék ősi talaján!

Megérti majd az új élet a dalt is
s színrozsda érdőn
évezredes fák alatt
tán nem hiába száll az áldozat,
a szentelt láng, a füst...

Mert sőhajában új formái éneknek
a régi eszmék őserős hevénél...

Engem itt feledtek!

Szilai mámorom tulcsap ősi gáton,
viharzó lázzal felsikong a nóta...

Vasizmu, hetyke ösapámat látom,
szép, párdücsmentés Alpárt,
én csonka, megsápadt utóda...

Hegyük bora tombol eremben,
mint bősékedvű, vad, szűzhátú csikó...

Bacchus oltárán áldozom neked
Anyám, Életem, óh Emlékezet...

Engem itt feledtek!

Vagyok a halk kis tavaszi láng,
mely alkonyatkor messze végtelenben
lidéres fénnel fellobogva ég,
hogy titkos, kékes csillogását
remegőn szertehintse itt
s felledje nektek emberek
a régi eszmék új csodás
elásott gyémánt kincseit...

BOHÉM-REGE.

Pazar ruhában járni nem nehéz,
a lakcipőhöz sem kell éles ész,
de vidám kedvvel, könnyű szívvel
koplálni: bizony tudomány,
s fiam, ha egyszer megtanultad,
bölcsőbb vagy, mint egy vén brahmán.

Tied lehet a nibelungok kincse,
szemed a titkok titkát áttekintse,
lehetsz te Ember, lehetsz Isten,
fúlhatsz a délszab nyomán,
de ha a sorstól visszarettenesz
a léted bizony egy pipa dohány.

Ha a Nincs rádveti szemét,
kitűnik a kincs és ki a szemét.
Örököld vagy te, vagy száraz karó
mit elfúj egy kis lence szél,
súlyos pöröly az életűlön,
vagy hitvány, korhadó kapanyél.

Nézz a szemébe nyílt szemekkel,
beszélj az örök Végtelennel,
s kacagj ott, ahol más zokog:
bölcs leszel akkor, bohóc, tébolyod,
legyen az élet teli serleg
mely álmodik, míg mámorálmot ont.

kedéseknél, elsősorban ebben az irányban kell haladni. Miután ezek az intézkedések nagy előkészületeket igényelnek — hiszen láttuk a múlt esztendőben is, hogy kicsit elkéstünk — nagyon kíváncsiak vagyunk ezek az intézkedések a kormány részéről minél hamarabb megvalósulni.

Ünnep a Szentkúton.

Kora tavasztól késő őszig különösen vasár és ünnepnapokon mindig sok látogatója van e vadregényes helyen fekvő és mindig rendezettebb, vallásos ihletet sugárzó kegyhelynek.

Vasárnap (j. hó 19-én) az Orsz. Ker. Szoc. központ kérte fel a vidéki csoportokat találkozóra. Messze vidékről, mint pl. Diósgyőr, Eger, Hatvanból is sokan jöttek el és a délelőtti istentisztelet után értékes gyűlés keretében beszéltek meg a tennivalókat.

Városunkból is sokan jelentek meg egy a ker. szocialisták, mint mások.

A nagybátyi hatalmas tábora Kádár László vezető kantortanítóval az az élen vonult be a „Krisztus Király” c. vallásos indulóval. Az élénk ütemű, de vallásos áhitatot keltő ének betöltötte a szép völgyet s még a templomból is kitérültek hallatára. A csodálkozás annál nagyobb volt, amikor meglátták, hogy Kádár László egy u. n. parasztdalárdával énekelte az összhangban, szövegben és melódiában fenséges dalt, melyet ő maga szerzett.

Ime egy egyszerű példát. Egyszerű földmives legények és leányok voltak az énekesek, akik mint Kádár László mondta, boldog örömmel és pontosan járnak a próbákra. A nyilvános elismerés és ünneplés, melyben az egyszerű, de tehetséges magyar testvéreket részesítette a Szentkút minden rendű és rangú látogatója, csak fokozni fogja a dalárdisták lelkesedését. — Később elénekelték még egy Szent Imre himnuszt, melyet szintén Kádár László szerzett és tanított be precízen, hatásosan. Úgy a szerzőt, mint a dalárdát sokáig ünnepelte a hívő sereg.

Diósgyőr hatalmas zárandokcsapatát Csintalan József szentszéki tanácsos, diósgyőri plébános vezette, akit a Szentkút népe nagy melegséggel üdvözölt, mint kiváló és közismert lelkipásztort.

A mizserfai bányakerület nagy csoportját Kuchta András lelkészvezette; ott láttuk a csoportban Molnár András bányaigazgatót családjával együtt.

A Kapisztrán Ferencsek közül ott voltak p. Oslay tartományfőnök, András, Viktor és Pius páterek, továbbá Frimmer János tárnasádnai plébános.

Az ünnepélyes nagy misét a Szentkút közszeregetben álló kedves és agilis papja P. Krizant Tamás celebrálta.

Szentmise alatt ismét Kádár László művészi képessége nyilvánult meg az u. n. uri vegyeskar szereplésében, amikor Diebold f. dur miséjét adták elő. A nehéz kórus a székesegyházak gyakorlott karának is dicsőségére vált volna. — Szólisták voltak Hercegh Józsefné, Lapánszky Ilona, Gubala Ferenc és Tóth István.

Szentmise után P. Oslay Osvald tartományfőnök nagyhatású szentbeszéde következett kint a szabadban.

A kultura széduletes haladásáról beszélt; az emberek egymáshoz való nagy közeledéséről (a rádió útján.) Mégis a szeretetlenséget jellemzi a mai társadalom. Egyesek szédítő gazdagsága és pénzimádata. Milliók éheznek, de ha tultermelés van kávéban, rizsben, azt százezer métermázsra számra a tengerbe öntik, hogy az árak le ne szállhassanak. Éhen feregnek ártatlan gyermekek, de kutyákat pazar módban nevelnek és fényesen temetnek el a gazdagok. — Gyilkosokkal vannak tele a börtönök, a tudóvész pusztít, a munkanélküliség nő, mégis a kultura haladásáról számol be a tudomány. — Kétségbeesítő a helyzet s ebből csak az Isten vezetheti ki az embereket. Ha a hit szava csendül meg a hatalmasok lelkiismeretében, majd megváltozik a világ! Erre kell kényszeríteni a társadalmat!

A nagy magyar szentek példáira hivatkozva krisztusi szellemben összefogásra hívja föl az embereket.

A kiváló hitszónoklat nagy hatása átjárta a lelkeket s az egyszerű, de nagy értékű Ferences atyák iránt megnyilvánuló szeretetet csak fokozta.

A délutánra hirdetett ker. szoc. értekezlet az istentisztelet után tartott meg.

A gyűlést P. Krizant Tamás nyitotta meg. Megjelölve az utat, melyen a szociális munkának haladnia kell. — Szabó József v. képvis. a hittel párosult, radikális szocializmust hirdette és hívta fel összefogásra a vidék népét. Majd Csintalan József sz.-sz.-tan. mondott tartalmas beszédet. Be zékelt még Székely János v. államtitkár és Móvik Zsigmond lap-szerkesztő.

Az értékes és gyakorlati életből vett irányelvek alapján megindul az országban az építő munka, melynek eredményeit bizonyára minden társadalmi réteg élvezni fogja.

Hírek és különféle

Személyi hír. Traum Péter esp. plébános nyári szabadságra távozott 3 hétre. — Galgó József m. kir. posta és táv. főfelügyelő, főnök 6 heti szabadságát megkezdte. Helyettese Fodor Imre postatiszt. — Veres Zoltán főszolgabíró szabadságát a Balaton mellett tölti.

Külföldre szóló postautalványok a postahivataltól vett értesítés szerint további rendelkezésig legfeljebb kettőszáz pengő összegig adhatók fel.

Dr. Clementis Kálmán városi tisztii főorvost e hó 19-én délután hirtelenül kizáró, erős fájdalomnak lepte meg s a különben rendkívül mozgékony agilis főorvost ágyba döntötték. A beteg főorvost mentő autón azonnal a balassagyarmati közpórházba szállították, ahol kétségtelen megállapítást nyert, hogy súlyos vakbélgyulladásban szenved s ezért még az éj folyamán megoperálták. A műtét után néhány napig jól érezte magát, majd csülörtökön válságosra fordult állapota. Családjá aggodva veszi körül betegágyát. Városunkból dr. Makray és dr. Brunnovszky orvosok keresték fel tegnap este a súlyos beteg és hoztak szomorú hírt állapotáról. — Lapzártakor értesülünk, hogy dr. Clementis Kálmán ma délelőtt 1/12 órakor meghalt. Temetése előrelátatlanul Budapestre lesz hétfőn délután.

Hadikölcsönközlés mindíg többen és többen keresik fel a városházát, hogy különféle összegű jegyzéseik után segély iránti kérvényt terjesszék fel a népjóléti miniszterhez. Az újságok arról írják, hogy már a 2000 koronán felüli jegyzések után is segélyt folyósít a miniszter, nemcsak az 5000 koronán felülre. Ennek alapján bár erre vonatkozólag rendelet nem jelent meg, a városházán elfogadják a 2000 koronán felüli jegyzők segélykérdő ívét is, melyet kitöltve kell az anyakönyvvezetői hivatalba, majd pénztárba benyújtani és a hadikölcsön kötvényeket átadni. Nyomtatványt a városházán adnak díjtalanul. 2000 koronán aluli jegyzésekre csak abban az esetben fogadnak el kérvényt, ha a népjóléti minisztertől előzőleg kért engedélyt kapott valaki. Ellenkező esetben hiábavaló a kérvény felterjesztése.

Levente táborozás. F. évben is mint az elmúltban mennek a leventék Balatonfüredre 2 hétre táborozni. Az idei táborozás már nagyobb szabású lesz, amennyiben a tavalyi 60-as létszám helyett 120 fő levente megy 6 oktató vezetésével. Az indulás augusztus másodikán az éjféli vonattal. Nagy a lát a leventék között. Salgótarján városából 80 levente, a járási falvakból pedig 40 levente megy. Sajnos a testnevelési alap anyagi helyzete a tervbe vett zagvapálfalvai levente zenekar levitelét lehetetlenné tette. Pedig, hogy terveztük, hogy mi nőgrádi leventék is büszkélkedhetünk a Pestiekkel, mert hiszen mi is zenekarral megyünk. Na de talán jövőre sikerül. A táborozással kapcsolatban ismét egy szomorú tényt kell felemlítenünk. Salgótarján Városi Levente Egyesület leventéi közül 25 fő van engedélyezve. És bizony

a 450 főnyi állományból alig tudtak 25 gyereket találni, akiket elengednek. Egy leventének 6 pengőt kell fizetni, amely összegért 2 hétig a Balaton partján üdülhet s mégsem akarják elengedni a fiukat. Egyik-másik munkaadó azt mondta, hogy ő sem járt fiatal korában táborozni, ne menjen az ő inasa sem. Pedig hát nem egészen így áll a dolog s nem szabad a fiatalság ezt a kis pihenést ily ridegen elutasítani. Az egész Balatoni táborozás érdeme egyedül és kizárólag Tóttóssy Aladár járási testnevelési vezetőé, aki nem sajnál se időt, se fáradságot a leventék és a jövő magyar generáció testi és lelki neveléséért s annak minden ilyen kedvezményéért szívvél és lélekkel dolgozik. Ezt a sok jóamatit az ifjúságot tesz, fizesse vissza neki a jó Isten, mert azt, hogy mi emberek fogjuk meghálálni, nem hiszem.

„Move” lövészhiir. F. hó 12-én rendezte a helybeli „Move” házi versenyt a saját löterén; a verseny egyúttal válogató verseny volt a f. hó 25-én Budapesten tartandó kerületi versenyre. A verseny utáni délelben együttes ebédet vettek részt a lövészek a lóház teraszán. D. u. 6-órakor osztotta ki a díjakat Dr. Förster Kálmán elnök. A hölgyversenyt Kovács Iónka nyerte, a vendég versenyt Kalmár Viktor s a „Move” versenyt Fischer Károly. A szép versenydíjakat az elnök meleg szavak kíséretében nyújtotta át a nyerteseknek. Kiemelendő a díjak közül egy izléses ezüst cigarettatárca, melyet Vágó Péter nyert el.

Cserkészzeink táborozása. A fiainkból alakult cserkészcsapatok évenként kerestül messzeutaznak s a nyári hónapokban külföldi tanulmányutakra indulnak. Így szemlélték meg Ausztriát, Bajorországot és Itáliát is. A gazdasági viszonyok súlyosabbá tették helyzetünket s honi csapataink immár szívesebben táboroznak csonka hazánk kies vidékein; egyrészt hogy takarékoskodjanak, másrészt pedig hogy apróra megismerhessék hazánk területét. Városunkból a bányatársulati 145-ös „Sirály” a 926-os gimnáziumi „Vasvári” és a salgóbányai cserkészcsapatok Kraft Aladár cserkészparancsnok vezetésével az idén Ipolytarnócon ütöttek táborot éppen a trianoni határ mellett. A tábor egy lankás hegyoldalon zöldelő mezőn épült s gyönyörű kilátást nyújt az Ipoly völgyére, hanem nemcsak a tul, de az innesső oldalról is lázongóan szöknék szemünkbe a határkövek; szívszorogva pillantunk a tulsó parton fehérítő színmagyar községekre s a tilalomfaként felszökő karsu templomtornyokra. Mosolyog reánk a gácsi vár s hívogatóan integetnek Losoncra gyárkéményei s csak egy lépés és máris odaát volnánk. Cserkészzeink az est lezártával táborúzt mellett dalolják az édes magyar dalokat, melyeknek hangjai átszállanak a tulsó parton várakozó testvéreinkhez. Meglátogatták cserkészzeinket sokan, — a cserkészbarátok és szülők, ott voltak: Dr. Förster Kálmán polgármester, Róth Flóris bányaügyi főtanácsos, Galgó József postafőnök, Horváth László polgármesterhelyettes és több városi tisztviselő. Meglepetően kedves volt a papságnak érdeklődése, kik közül Fejér Miklós litkei esperes és Horváth László karancseszkei plébános is felkeresték a fiukat. Kraft Aladár cserkészparancsnok meleg szeretettel üdvözölte a vendégeket, kiket úgy ő, mint a fiúcskák büszkélkedve kalauzoltak a rendkívül csinos táborban, melynek képét Oravetz József gimnáziumi VIII. oszt. tanuló cserkészegéditst rajzolta meg szakértő ügyességgel. Meglepte a vendégeket a zenésztábor, melyben mindig kedves magyar muzsika és nótá csendült. Nem maradt azonban el a magyar konyha izletessége sem, mert abban a tábor főszakácsa Patay Petyó kitűnő vacsorát készített. Szeretettel emlegették fiaink Kiss Lőrinc ipolytarnóci földbirtokost, aki készséggel ajánlotta fel birtokát a tábor számára s aki naponta keresi föl őket, hogy gyönyörködhesen az új magyar generáció nemes szórakozásában és szellemében.

Járási polgári lövész löverseny. F. hó 19-én vasárnap folyt le városunkban az acélgyári löpályán a járási polgári lövész löverseny. A versenyen a vidéki faluk is szép számban voltak képviselve. Az eredmények is jók voltak. Első lett a csapatversenyben Salgótarján 5-ös csapata 229 ponttal. Egyéni verseny: első helyezette Koruhely István, második Kleibán Pál, harmadik Szalávik Gusztáv voltak. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal Fabini Henrik gyárigazgató

Dejo

A
TÖKELETES
LÉGY-ÉS
ROVARIRTÓ!

urnak a polgári lövész egyesületek nevében hálás köszönetünket nyilvánítani azért, hogy a pályát nem csak hogy átengedte, azt személyes vezetésével fel is díszítette s az amugy is csinos kis löpálya pompás színekben ragyogott. Hálás köszönetünk azoknak, akik tiszteldíjakat adományoztak a versenyre, úgy elsősorban Róth Flóris Öméltósága, Fabini Henrik igazgató ur, a zászlóalj tisztí kara s a vállalatok. Egy lövész.

A magyar siker irigyei. Az elmúlt hét nagy eseményének, a magyar óceánrepülő bravurjának az egész világ elismeréssel adózott. Ezt az elismerést méltán megérdemelte a két bátor magyar fiú, hiszen nemcsak nagy nemzeteiket előzött meg hasonló vállalkozásban, de az eddigi sikeres óceánrepüléseket is felülmúlta a leszállás nélkül megtett út távolsága, sőt a gyorsaság tekintetében is. Az egész magyar nemzet aggodó figyelemmel kísérte útjukat, amelynek sikerét külföldön is siettek előmozdítani, sajnos azonban nem kivétel nélkül. Mert ilyen kivételek is voltak. Amikor halottuk azt, hogy a repülőek elérték az angol partvidéket és utána órákon át nem kaptunk újabb hírt felőlük, a bizakodó reményt aggodó sejtelmek váltották fel. Később tudtuk csak meg, hogy idegen kezek idézték elő ezt az ijesztő némaságot. Hozzánk barátságtalan államok adóállomásai akadályozták meg pilótáinkat abban, hogy hírt adjanak magukról. Mihelyt a „Justice for Hungary” egy angol állomással beszélni kezdett, rögtön közbeleptek ezek a barátságtalan adók és teljesen megzavarták a repülőgépek leadását. Ez az egészen átlátszó manőver, nyíltan megmutatta, hogy milyen féltékenyen nézik egyes helyeken a magyar név dicsőségét és mennyire tartanak attól, hogy az a jelszó, melyet a diadalmas repülőgépek visel, egyre több hívet fog szerezni magának. Nem szükséges rámutatnunk ezekre a barátságtalan kezekre. Minden magyar ember tudja, hogy jogos törekvéseinknek még sokan akarják útját állni. Azt is jól tudjuk, hogy erre minden alkalmat megragadnak, ha még oly kicsinyesnek is látszik eljárásuk. A módszer sem új, hiszen tanító-mesterük a szovjet volt ebben. A szovjet adóállomásai zavarták meg annakidején a pápa beszédét is, állandóan zavarták más országok nemzeti szellemi műsorait, ezzel szemben pedig idegennyelvű előadásokkal a bolsevizmus metelyeit igyekeznek terjeszteni szerte a világban. Az ilyen szovjetizáló cselekedet csak súlyos rosszalást vált ki minden elfogulatlanul gondolkodni tudó embernél. Hátasá pedig csak éppen az ellenkező lehet, mint amit ennek alkalmazói várnak. Ez a két szó „Igazságot Magyarországnak” minden mesterkedés ellenére is az emberek millióit fogja összegyűjteni zászlaja alá.

Cseh politikai morál. A cseh politikai életben egymás után teszik el az utból az uralmon lévőkhöz a nekik kellemetlenkedő politikusokat. Erkölcsei-ten igyekeznek őket lehetetlenné tenni, még akkor is ha régi fegyvertársaikkal kerülnek szembe. Így semmisítették meg a közelmúltban Gajdát, most pedig Stribrnyit. Azt azonban nem tudták megakadályozni, hogy Stribrny meg ne vándoroljon Bérezt azzal, hogy mint külügyminiszter, hasonlóan több, már leplezett politikustársához, jogtalan uton 600 millió koronás vagyont szerzett magának. A cseh korrupciónak egyre nagyobb mértékben napvilágra kerülő adataiból már egyes cseh lapok is azt a tanulságot vonják le, hogy Csehszlovákiaban kétféle erkölcsi mérték van: Egyik a politikai tevékenységet folytató személyek, másik a többi polgárok számára. A cseh politikai szemethunynak egymás cselekedetei felett és csak titokban gyűjtik az adatokat egymás ellen, hogy ha szükség van rá a nyilvánosság elé jöjjenek velük. A cseh lapok ilyen kritikájához nem is kell kommentár.

**Nyomasztó
hőség**
könnyen okoz fejfájást.
Ugy mint mások, ilyenkor is vegyen be
Aspirin
tablettákat.

Csak gyógyszerboltban kapható.
Aspirin leltéltárolás.

Külpolitikai kalandozások.

Ki mit gondol a másokról meg a jövőről?

Tíz nap alatt körülrepülni a földet, — vagy Berlinban reggelizni, Párisban tízórazni, Londonban ebédelni s újra Berlinben vacsorázni, — vagy alig több, mint 24 óra alatt Amerikából Magyarországra repülni, ma már való tény, nem Jókai regényfantázia.

Ezen ezért nem lehetetlen a gondolatot szabadjára engedni, a gondolat-olvasás pedig: ha tudomány gyermekei-
pöben jár is, már szintén ismert jelen-ség. Talleyrand mondotta állítólag, hogy a szavak arra valók, hogy elleplezzék a gondolatot, — ebből következik, hogy nem az az érdekes, amit egyik ember a másiknak mond, hanem amit elhallgat, vagyis csak gondol. — Ilyen, a szavak mögé rejtett gondolatokat adok át a nagy nyilvánosságnak most, hogy befe-
jeztem egy világkörüli utazást, ha nem is tíz nap alatt, — de az idő nem fon-
tos — és beszéltem több nemzet vezető politikusaival, akiknek nevét nem mon-
dom meg, mert a név szintén nem fon-
tos, — hisz a politikusok is legjeljebb a szavaikért vállalják (ha nem is mindég) a felelősséget, de a gondolatot sem bék-
lyóba verni, sem számonkérni nem lehet.

Sablonos, majdnem azonos kérdé-
seket tettem fel s olvastam a következő
gondolatokat, amint következtek:

Washington: Milyennek látja Ál-
lamtűkár Úr hazájának a háborúba való
beavatkozása és visszavonulása után 12
évvel a viszonyt Európa és Amerika közli?

— Fején találta kérem a szöveget —
mondhatnám engem is — mert a dolog
ugy áll, hogy megint kénytelenek va-
gyunk beavatkozni, óh nem Európáért,
de odaát nagyon soká marakodnak, mi
már unjuk, hogy nem kapunk onnan
első beavatkozásunk óta semmi pénzt,
amit akkor elhoztunk, az lassacskán
visszahajókázott, mert sok yanke kíván-
csi volt Európára és csak az volt a jó,
ami onnan jött, de a háborús adósságok
nem akarnak valahogy átjönni, mi meg
csak termelünk, mint régen a fogyasztó
Európának; vagonszáma kell elégetni a
buzát, cukorhegyeket kell az óceánba
süllyeszteni, mert ide s tova már azért
kell majd fizetni, hogy elfogadják a por-
técát. Egyedüli jó üzlet ma a szeske-
resedés, ha kicsit kockázatos is, de eb-
ben aztán van forgalom az Újvilág min-
den tengerre felől. A szárazságot kétség-
kívül meg kell szüntetni, mert a bor jó
gondolatokat ad, ez Európából származó
tapasztalatom s fantáziám kell a kérdések
meglátásához. Látja pl. ez a Hoover a
moratóriumával Mérnök ember, mathe-
matikus, csak számított, azt hitte, hogy
az egész világ egy masina különböző
szélepekkel s ha megnyitja az egyiket,
10 nap alatt egymás nyakába bo-
rulnak a franciák meg a németek s nem
számolt azzal, hogy odaát politikusok is
vannak, nem volt fantáziája hozzá: most
már mitmacholni kell, meg kell játszani
a konferenciákat, el kell fogadni az el-
lenjavaslatokat, a fontos, hogy az ara-
nyat át tudjuk szívattyuzni, mert régi
mondás, hogy pecunia non olet, vagyis
angolul: a pénz nem büzlök s moratorium
ide vagy oda, fő hogy a pénz jöjjön,
akár úgy hívjuk, hogy háborús adósság,
akár úgy, hogy békekölcsön. — All right!

Ezzel kegyesen kidobott. — Re-
pültem tovább.

Genf: A népszövetség nevezetű fi-
guratio egyik illustis tagja, világpolgár,
idealista-humanista filantrop, — otthon
pedig sovínista fajvédő: Európai ügyekre
éppen ezért desinterementitját jelentette
be a tanácsülésen.

— Exellentiad szerint micsoda ki-
látás nyílik a Hoover tervből az európai
helyzet megoldására?

— A Briand megérezte a kámfor-
szagot, kirukkolt hát az Európai Egye-
sült Államok tervezetével, de a gyümölcs
még nem volt érett, mikor leszakították,
el kellett dobni, egész nyíltan is kimond-
hatnám, hogy ez a gyümölcs sohasem
ért volna be az európai klíma alatt, kuli
nyelven szólva: fából vaskarika. — Ho-
over terve egyik kockája a Briandénak,
ezzel a kockával játszanak ma itt Európá-
ban, míg meg nem unják, vagy a nekünk
jobbik esetben innen is, túl is el nem
kockázzák mindent, míg Amerika
meg nem fut a saját zsirjában, Európa

pedig felmetszi a saját hasát. — Mi öt-
ezer esztendő óta éltünk saját hagyomá-
nyaink szerint s fogunk még élni, leg-
utóbb azonban sikerült már megfogni
az egész európai-amerikai u. n. cultur-
emberiség tudományait, tudni fogjuk,
hogy kell a medvét mézzel, a majmot
tükörrel megfogni. — Megijedve sodród-
tam kiéle, mintha tajfun szállított volna
ki a békepalotából.

London: Mit tart Mylord a lon-
doni konferencia legnagyobb eredmé-
nyének?

— Azt, hogy hála ügyes diploma-
táinknak a németek és a franciák nem
tudtak dülőre jutni, bár cseppet sem
volna kellemetlen, ha mindketlen lejtőre
kerülnének s elsüllyednének a történelem
tengerében, (ez csak egy közbegondolás),
— így amíg ők marakodnak, mi kis le-
vegőt kapunk, hogy a dominiumokkal
nem éppen rendben levő szénánkat ösz-
szegereblyezzük s nem kell egyelőre
több elhárítórepülőgépet szerkesztelnünk,
mert mikor már a magyarok is átrepülnek
az oceánt, mi az Párisból, vagy Berlin-
ből átjönni Londonba?

Megborzadva a gondolatól, hogy
valamelyik elhárító repülőgép a nya-
kamba zuhan, — mert éppen repülőpró-
bát tartottak az interjum idején, elre-
pültem.

Párisba: ahol szélteben hosszáb-
ban még Brünnig és Curtius látogatásá-
ról, valamint az új német cirkálóról be-
széltek, amelyek egymaga egész fiótlát
képes tengerfenékre küldeni. Itt egy fél-
katona-félcivil, de a politikai horizontok
felett lebegő pensionált nagyságot kér-
deztem:

— Méltóztatnék meghatározni a
francia véleményt a leszerelés kér-
désében!

— Napoleon Oroszországban bukott
meg, nem Sedannál. Mi az oroszokkal in-
kább szövetkezni. Ogunk, hogy egy gyűrűt
tehessünk a kedves szomszéd nyakára,
amit majd szoríthatunk, ha nem akar jó-
szóra parizozni. Régi geometriai tétel,
hogy egy sikot három pont határoz meg.
Két ponton támasztva, a sik billeg, ez volt
az eset a hármasszövetségnél. — A mi
három pontunk: mi, az oroszok és a
szerbek, talán majd még a lengyelek.
— Az orosz ugyan ma még labilis pont,
de ha a ló (angol) elveszett, üsse kő, a
számár is jó.

Estére járván az idő egy „Bonc
nuit”-vel elkészöntem, felpaltantam a
repülőgépre, irányt vettem a sarkcsillag
után és repültem.

Berlinbe: azonban a pilótám ál-
mos volt, lassan vitte a gépet s jóval
vecsernye után érkeztem, már az összes
tekintetbe jöhető diplomaták, akik közül
az interju alanyt ki akartam választani,
mélyen aludtak, így majd a reggelinél
csipem egyiket nyakon, mielőtt Lenin-
grandba vitorláznék, a további eredmé-
nyeket azonban csak akkor közlöm, ha
megint lesz üres hely a lapban egy kis
külpolitikai kalandozásra.

Mercurius.

**A Duna-Rajnacstorna épí-
tése jóvátételi számlára.** Ennek a
nagyszabású víziutnak összes építési költ-
ségeit a közbeiktatott vízierőművekkel
együtt a tervezők egymilliárd márkára
becsülik, melyből 700 millió csatornára,
300 millió pedig vízierőművekre esik. A
német birodalom mindaddig, míg jóváté-
teli fizetésekkel agyon van terhelve, évi
10 milliónál nagyobb összeggel nem jár-
ulhat hozzá az építési költségekhez. Ha
ilyen időben haladna továbbra is az
építkezés, 89—100 év alig volna elégsé-
ges a megvalósításhoz. Kérdés, vajon
hol fog tartani már akkor a világ köz-
lekedése és a megépített részek nem
válnak-e akkorra csupán történelmi jelen-
tőségűekké és így a víziút-összeköttetés
a kelet és nyugat közt talán soha sem
jönne létre. Ezért most az az eszme me-
rült fel, hogy a csatornát Németország-
nak a jóvátételi számla terhére kellene
megépíteni.

**Az építőtakarékok ellenör-
zése.** Az építőtakarékoknak az utóbbi
időben töltött nagymértékű elszaporó-
dása és több külföldi építőtakarék leg-
utóbb előfordult pénzügyi nehézsége és

NE KISÉRLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókja: Fő-ucca 23 sz. (Városházával szemben).

A jó varrógép gyártása
precíziósmunka!

Ezért nem tud minden gyár
varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján,
kizárólagosan varrógépeket
gyártó üzemben készülnek!

fizetéseketelenségek bizonyos intézkedé-
sek megtételére indították a Pénzügyi
Központ igazgatóságát. A Pénzügyi
Központ igazgatósága most beadvánnyal
ordult a pénzügyminisztériumhoz, mely-
ben olyan rendelkezések életbelépteté-
sét kéri, melyek alkalmasak arra, hogy
az építőtakarékok káros kinövésait meg-
akadályozzák. A vállalkozás örömmel
üdvözl minden olyan rendelkezést vagy
javaslatot, amely a tőke és a vállalko-
zás biztonságát célozza.

Eladó ház. Elköltözés végett ju-
tányos áron eladó 150□-öln mellék-
helyiséggel együtt. Cim a kiadóban.

A pécskőpatak csatornázása, il-
letve betöltése a befejezéshez közeledik.
Az elhanyagolt ucca képe rövidesen tel-
jesen megváltozik s az Órangyal patika
előtti rész s az u. n. Erzsébetkert nem-
sokára szép térré alakul át. — Amint
értesülünk a Máv. igazgatóság a városi
mozgósízház felé a vasuti hid alatt egy
kocsi és gyalogjárót óhajt létesíteni. En-
nek a tervnek csak örülni tudunk, mert
hiszen a sűrűn közlekedő vonatok és szén-
felvevő mozdonyok, továbbá a piactéri
mozgalmas rakodó miatt a közlekedést
igen gyakran megakasztja a leengedett
vasuti sorompó. Különösen a reggeli
órákban gyakori a forgalom megakasz-
tása s ilyenkor nagy tömeg gyűlik össze
s lepi el az utat. — A Tarján-patak
falának munkálatai 3—4 héten belül tel-
jes befejezést nyernek. — Szmolka Mi-
hály mérnök és Buljovszky Lajos kö-
műves iparos vállalkozók most készülő
munkája ismét egy szép városrészt fog
teremtani. A vasut felé eső térnek el-
töltése állandóan tart, de a megcsappant
munkáslétszámmal lassabb tempóban. Az
Uri-ucca (Kassai-sor) felemelése is rövi-
desen megtörténik! — A Szilárdy-féle
O.F.B telken is befejeződnék őszkor
az utmunkálatok, melyeknek végleges
rendezése és sármentesítése is a város
anyagi erejéhez mérten fokozatosan fog
elkészülni.

**Epekő-, vesekő- és hólyakő-
betegségeket,** valamint azok, akik húgysavas
sók túlzaporodásában és közsavnyben
szenvednek, a természetes „**Ferenc József**”
keserűvíz állandó használata mellett állapotuk
enyhülését érhetik el.

Bányászbaeset. A minap Zsigó
Imre, 24 éves, tokodi lakos, villanyzerelő,
a salgótarjáni közsébbánya R.T. Tokod
(Komárom-Esztergom megye) határában
levő Erzsébet aknánál 155 m mélységben
lerögzített bányakarra vízszivattyút szer-
elt. Időközben Zsigó jeladására egy
kissé, 13 q súlyú kast bocsájtottak le,
mely Zsigó fejét a lerögzített kashoz
nyomta és összelapította. Amikor a mun-
kások, a balesetet észrevéve, a kast
kissé feljebb vonták, Zsigó valószínűleg
már holtan az 50 m. mély vízbe zuhant.
Holttestét eddig még nem sikerült kifogni.
A nyomozás eddigi adatai szerint a bal-
esetért mást felelősség nem terhel, mert
abban a pillanatban, amikor a második

kas leért, Zsigó a lerögzített kas ellen-
kező oldalon levő bányalámpáért nyult,
miközben fejével a két kas közé szorult.
Hulláját keresik.

Székelési zavarok, bélgyörcs,
puffadság, gyomorszárdulás, izgalmi álla-
potok, szívdílegesség, félelemérzés, bódult-
ság és általános rosszullét esetén a ter-
mészetes „**Ferenc József**” keserűvíz a
gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan
és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést
előmozdítja s tartós megkönnyebbülést
szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a
Ferenc József vizet úgy írták fel,
mint nőknél és gyermekeknél teljes ered-
ménnyel alkalmazzák. A **Ferenc József**
keserűvíz gyógyszerárakban, drogériák-
ban és fűszerüzletekben kapható.

Állást keresek. Bármely nemű
bizalmi állást 800 P. kaucióval elvállalok.
Cim a kiadóban.

**Tizenegy év után visszaadták
az oláhok a szilágysomlyói gim-
náziumot a Minoritáknak.** Még
1919-ben, az oláh megszállás kezdetén,
az oláh közoktatásügyi miniszter elvette
a szilágysomlyói rendház és gimnázium
épületét a szilágysomlyói minorita-rendtől.
A rend, melynek tagjai mind kiváló ma-
gyar hazafiak, tizenegy éven át folytatott
pert a román állam ellen a rendház és
a gimnázium visszaadásáért. A rend most
megnyerte elsőfokon a pert, ugyanis a
törvényszék a rendház elkobzását jogta-
annak nyilvánította és kötelezte az oláh
államot, az épületek visszaadására.

Salgótarján megyei város polgármesteri
2432/1931. hivatala.

Tárgy: Az izraelita fürdő la-
kóháza anyagának értékesítése.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Pécskő ut-
cában lévő izraelita fürdő lakóépületének
anyaga f. hó 28-án (kedden) d. u. 3 óra-
kor a helyszínen megtartandó önkéntes
nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek
eladatik.

Árverezni szándékozók kötelesek
az árverés megkezdése előtt 50 (ötven)
pengő bántpénzt letenni.

Az árverési vevő köteles a vétel-
árat és az összes illetekeket azonnal le-
fizetni, köteles az épület lebontásához
augusztus 1-én hozzáfogni és legkésőbb
augusztus 10-ig befejezni és az anyago-
kat a városi főmérnök utasítása szerinti
sorrendben elszállíttatni. Amennyiben ár-
verési vevő az épület alapfalait is ki-
bontja, úgy az alapárkat köteles azonnal
megfelelően döngölve betölteni.

Amennyiben árverési vevő fenti
feltételeknek eleget nem tette, úgy a
netalán visszamaradt anyagokhoz való
tulajdonjogát elveszti, ezenkívül a város
az ebből származó károsodásáért anyá-
gilag felelőssé fogja tenni.

Salgótarján, 1931. július 22.

A polgármester helyett
Dr. Fügös Béla
főjegyző.

Örízetbe vették a kispesti ördögűzők lőpapiját. Az Északamerikai Egyesült Államokban elharapódzott különféle szekták egyikének, a szent felrengők szektájának központja négy évvel ezelőtt Magyarországra küldte a miskolci születésű Rároha Dezső misszionáriust és feleségét, hogy az ördögűzők magyarországi szektáját megszervezze. Rároha Kispesten ültette fel tanyáját, ahol sikerült is néhány hiszékeny embert behódoltatni a furcsa szektába. Rároha működése következtében a rendőrség megállapította, hogy Kispesten több elmebeteg betegségek oka az ördögűzők szektájának különös szertartása volt. A kispesti rendőrség megindította az eljárás Rároha ellen s arra kötelezte, hogy tartózkodási engedélyének lejártá után rögtön elhagyja Magyarországot. Rároha azonban hamis utlevél segítségével visszatért Kispestre, ahol ismételtelen folytatta a különös szekta lármás és közérkölcslését sértő szertartásait. A rendőrség megindította az eljárást a szekta tagjai ellen és örízetbe vette a jogosulatlanul visszatért Rárohát és feleségét. Az ördögűző szekta vezetője most a toloncházban elmélkedhet embereket bolondító tanításairól.

A salgótarjáni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
3461—1931. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Dr. Koltai Ernő, ballassagyarmati ügyvéd végrehajtónak, Dr. Tauber Hugó, ballassagyarmati ügyvéd, mint bírósági ügygondnok által képviselt, ismeretlen helyen tartózkodó Susán Lőrinc végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 144. és 147. §-s értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 100 P tőkekövetelés, ennek 1930. évi október hó 6 napjától járó 7 és fél százalék kamata, 46 P 70 f. eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 68 P 50 f költséget, valamint a csatlakoztatott kimondott László János, mátravölgyi lakos 123 Korona tőkekövetelése és behajtása végett, a salgótarjáni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő, Homokterenyi községben fekvő s a homokterenyi 92 számú tjkvben A. I. 3, 7, 8, 10 és 12 sor, 189, 362, 426, 473 és 545 hrzi szám alatt foglalt „Szántó, rét” ingatlanokból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 37. sorsszám szerinti illetőségére 180 P kikiáltási árban, az u. o. 107 számú tjkvben A. I. 2 sor, 138 hrzi szám alatt felvett „kert, beltelek” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 27 sorsszám szerinti nevén álló jutalékára 5 P kikiáltási árban, az u. o. 173 számú tjkvben A. I. 2 sor, 277 hrzi szám alatt foglalt „Szántó” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 22 alatt nevén vezetett illetőségére 8 P kikiáltási árban, az u. o. 388 számú tjkvben A. I. 1 sor, 437 hrzi szám alatt felvett „Szántó” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 9 sorsszám alatti jutalékára 32 P kikiáltási árban, az u. o. 405 sz. tjkvben A. I. 1 sor, 509 hrzi szám alatt felvett „Szántó” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 14 alatti jutalékára 18 P kikiáltási árban, az u. o. 410 számú tjkvben A. I. 1 sor, 600 hrzi szám alatt foglalt „Szántó” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 10 sorsszám szerinti nevén álló jutalékára 14 P kikiáltási árban, u. o. 411 számú tjkvben A. I. 1 sor, 223 hrzi szám alatt felvett „Szántó” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 10 alatti illetőségére, 62 P kikiáltási árban, az u. o. 441 számú tjkvben A. I. 1 sor, 274 hrzi szám alatt felvett „Szántó” ingatlanból, Susán Lőrinc végrehajtást szenvedőnek B. 19 alatti jutalékára 6 P kikiáltási árban, azonban az Észak-magyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat R-T. javára bekebelezett kőszénkiaknázási szolgáltatási jogok fenntartásával.

A tkvi hatóság az árverésnek Homokterenyi községhezánál megállítására 1931. évi november hó 27. napjának délután 10 óráját tűzte ki és az árverési feltételeket az 1881. LX. t. c. 150 §-a, valamint az 1927. XXXI. t. c. 25 §-a és a 24000. 929 I. M. számú rendelet 6—10 §-s alapján a következőkben állapítja meg: Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908. XVI. t. c. 26 §.)

Az árverelési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírral a kikiáltásnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnál átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§. XII. t. c. 21 §.)

Salgótarján, 1931. évi május hó 31.
Zelenka Ottó sk. írói és ügyvédi elnök.
A kiadomány hiteltél: Csomor Mátyás tkvvezető.

A MEFHOSZ, a Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya rendezésében legközelebbi párisi kétéhetes és egyhónapos tanulmányutjait augusztus 2-án és augusztus 17-én rendezi. A részvételi díj rendkívül olcsó, diákoknak két hétre 240 pengő, kisézőknek 300 pengő, arcképes vasúti igazolvánnyal bírónak 290 pengő. Egy hónapra diáknak 318 pengő, kisézőnek 378 pengő, köztisztviselőnek 368 pengő. A július 23-án és augusztus 23-án induló 6 napos kedvezményes londoni kirándulás Párisból diáknak 137 pengő, kisézőnek 184 pengőbe

kerül. Rendkívül nagy az érdeklődés az augusztus 6-án induló németországi (22 nap, 485 pengő), az augusztus 8-án induló konstantinápolyi-athéni (15 nap, 430 pengő), a német-angol-francia (22 nap, 533 pengő) és a Svájc-Felsőolaszországi (13 nap, 380 pengő) tanulmányi kirándulásra. Különösen ajánlhatjuk, mint legtöbb üdülést és látványosságot nyújtó, az augusztus 4-én induló 20 napos Kelet-Svájc-Felsőolasz-tavak Délitől-Dolomitok-Karinthia-Semmeringi tanulmányutját, mely nagy részben autóbusszon történik. Részvételi díja 595 pengő. Érdeklődőknek minden utazással kapcsolatos kérdésre felvilágosítást ad a Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya, Budapest, IX. Ferenc-körút 38. fsz. 2. Hivatalos óra d. u. 4—6-ig. Telefon: Autómata: 872—74.

Nagyállomás mellett 200 □-öl terület olcsón eladó. — Kluka Pál, Salgótarján.

A gyermekhalandóság.

Irta: **Dr. Lukács György** v. b. t. t. ny. miniszter.

Akármi képen vesszük, az államnak legnagyobb kincse, mégis, annak emberanyaga. A kvantitatív népszaporodás igen fontos államérdek és elsőrendű kérdés. A kvantitatív népszaporodás kérdésénél egyfelől a születések száma jön tekintetbe, másfelől pedig az, hogy az emberi életkort mennyire vagyunk képesek kihuzni, a halálozásokat mennyire vagyunk képesek csökkenteni.

Ha körültekintünk Európában, azt látjuk, hogy legszaporább a szláv népfaj és sort tart a szláv népfajjal a román, amit talán nem is kellett volna külön kiemelni, hiszen a románok jelentékeny része szláv elem. Utánuk következnek a germánfajok és népszaporodás tekintetében a leghátul állanak a latinfajok, nevezetesen a francia, spanyol, meg a belga. Az olasz faj ebben a tekintetben kivétel, mert igen erősen szaporodik, majdnem mondhatnánk a szláv népfaj szaporodásával tart lépést.

Mi, magyarok, ennek a sorozatnak körülbelül a közepén vagyunk, leginkább a germán népfaj szaporodásával egyezik a mi szaporodásunk, amely sajnos az utóbbi időben jelentékenyen csökkent. Régebben, e tekintetben, panasz nem hangzott el részünkről. Csak néhány statisztikai adatot említek itt. Magyarországnak azon a területén, amelyet Csonkamagyarországnak nevezünk, a háború előtt, a 80-as években körülbelül 45 éves születés esett 1000 lakosra. 1910 körül már 36, 1924 körül 30, most pedig átlag 25 éves születés esik 1000 lakosra. Ennek a jelentékeny csökkenésnek fő oka a városokban rejlik, mert sajnos a városokban a születések száma napról napra fogy. Vannak egyes városok, amelyeknek természetes népszaporodásuk alig van. Idesorozom a székesfehérvárost is, mert a lakosság az utóbbi évtizedben alig növekedett természetes szaporodás útján. Hogy a főváros népessége mégis jelentékenyen nagyobb, az kizárólag a bevándorlás következménye. De ugyanilyen szomorú tapasztalatunk vannak Pécs és Baja városoknál, amint általában az ipari városokban — Győr, Székesfehérvár, Miskolc, — nagyon lassu a szaporodás. Jobb a szaporodás foka a falvakban, a kis és nagy községekben, ahol azonban — lájadalom — a gyermekhalandóság még mindig igen nagy és a népszaporodást erősen ellensúlyozza.

Hogy általában a gyermekeknek olyan sürű halálózása, — a korai időszakban főleg a csecsemők — a kultúrával függ össze, azt egyetlen statisztikai adat is megmagyarázza. Városaink, ahol nagyobb a kultúra, 100 évesületésre 17, a falvakban — ahol sok kultúrát nyújtó hiányzik — 100 évesületésre 20, egyéven aluli csecsemő elhalálózása esik.

A falvakban, tehát sürgős a tenni való a gyermekhalandósággal szemben és nem dicsérhetem eléggé a kormányzatnak a mintajárásokra vonatkozó intézkedését. E téren a Stefánia Szövetséget és a közegészségügyi intézetet illeti a kezdeményezés, de az intézményt a népjóléti miniszter igen erősen karolta fel. Az erre való kiadás igazán nem hasznos, amennyire tehát tárcájának szűkre szabott keretén belül teheti, ezen az úton is kérem, hogy ezt az intézményt tovább is, erőteljesen támogasson.

Megérkeztek az újabb divatujdonságok

Donászy Viktor MAGYAR DIVATÁRUHÁZÁBA! Legújabb divat!

Bemberg selymek a legdivatosabb mintákból, dus választékban.

Nagy választék fürdőruhákban és sapkákban.

Aki nálam veszi a híres G. F. B. harisnyát, minden pár harisnyához ingyen kap egy kis bőrdönt!

Minden pár G. F. B. harisnyáért jótállok!

Utazóbőrdöntökből nagy választékot tartok!

Teljes tisztelettel:

DONÁSZY VIKTOR

„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

Balatonbogláron közvetlen a vízparton lévő egy szoba, konyha vendéglakásom augusztus hónapra fürdőkabinnal együtt olcsón átadom. — Cim a kiadóban.

Vidéki magántanulók eredményesen vizsgázhatnak a Walter magántanfolyam után, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön, levelezés útján sajátíthassák el a szükséges ismereteket. Forduljon felvilágosításért az ország szerte előnyösen ismert Walter magántanfolyamhoz. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Szabad kézből eladó a Kassay-sor 38. számú ház, adás-vételi feltételek a tulajdonossal tárgyalhatók.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszternek 63.410/1-1930. VI. a. sz. körrendelete.
1. §. Minden magyar állampolgár a) állandó lakóhelyének végleges, valamint 3 hónapon túlterjedő megváltoztatását (elköltöztetést és beköltöztetést) b) életének 19. évébe való belépését annak az évnek január 31-ig, amelyben a 18-ik évet betölti, bejelenteni köteles.

Magyar állampolgárság megszerzése esetén az illető magát azonnal bejelenteni köteles.

2. §. A be- és kijelentés az előirt minta szerinti be- és kijelentő lapok kitöltése és beszolgáltatása útján történik. A családító lapján a vele együtt költöző törvényes feleséget és a családító nevét viselő 18 éven aluli családtagokat nem a családító nevét viselő gyermekeket külön lapon kell bejelenteni.

A be- és kijelentési lapokat a kitöltés után a m. kir. rendőrkapitánysághoz kell beszolgáltatni.

3. §. A be- és kijelentő lapokon az összes adatokat pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a be- és kijelentésre kötelezett, a be- és kijelentés megtörténteért a bejelentésre kötelezett együtt a szállásadó is felelős. Ez

okból a be- és kijelentő lapokat mindkétten aláírni kötelesek.

A beköltöztetést 24 óra alatt, az elköltöztetést még az elköltözés megtörténte előtt kell bejelenteni.

4. §. A be- és kijelentő lapokat átvevő hatósági közeg (2. §.) a lapok igazoló szelvényét lebélyegezni és azt a bejelentő félnek visszaadni tartozik. A szelvényt meg kell őrizni.

6. §. Aki ennek a rendeletnek a rendelkezéseit megszegi, kihágást követ el és azt pénzbüntetéssel kell büntetni. Ezekben az ügyekben a közigazgatási hatóság, a m. kir. rendőrség működési területén a m. kir. rendőrség jár el.

Budapest, 1930. december 16.

A rendelet közlése után ismételtlen figyelmeztetem Salgótarján közönségét, hogy az abban foglalt előírásokat a legpontosabban tartsák be, mert a mulasztásokat a legszigorúbban fogom megbüntetni.

Közlöm egyben, hogy a rendelet végrehajtását razziaik során is ellen fogom őriztetni.

Salgótarján, 1931. július 22.

M. kir. rendőrkapitányság vezetője.

Walter magántanfolyam

legolcsóbban, legbiztosabban készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire. Vidékieknek **levelező oktatás.**

A szeptemberi és decemberi vizsgákra már most jelentkezétek.
Budapest, Rákóczi-ut 51.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

7224/1931.

Dr. Förster Kálmán alapítvány évi kamatainak pályázata.

Hirdetmény.

A nevemet viselő 4000 pengős segélysegélyező alapítvány évi kamata, egy esetleg több, segélyezésre érdemes segénysorsu salgótarjáni lakos között osztandó szét.

A segély iránt bélyegtelen kérvénnyel pályázhatnak f. évi augusztus 4-ig salgótarjáni lakosok, korra, nemre és valásra való tekintet nélkül.

Salgótarján, 1931. június 27.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

25 Sz. 26 V.

29 Sz. 30 Cs.

1 Sz. 2 V.

Előbb a Hannát, aztán a Pannát.

Az orvos titka. Dráma 8 felv.

Jön!

Jön!

Arkon bokron át. Kandur Peti.

A makrancosleány Vigjáték.

Marokkó.

Kezdet: szórán csütörtökön és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor.